

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 206/2025-47

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 26Ek/2015/2022 a jeho uzneseníu sp. zn. 26Ek/2015/2022 z 26. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. **O d k l a d á v y k o n a t e ľ n o sť** uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 26Ek/2015/2022 z 26. augusta 2024 až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 13. novembra 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky (Rvp 3040/2024) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov konania. Sťažovateľka tiež navrhuje odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

2. V poradí druhou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu obdobne 13. novembra 2024 v znení jej doplnení doručených v rovnaký deň (Rvp 3041/2024) sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prierahov, priznal jej finančné zadostučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola žalovanou v konaní o zaplatenie 16 272,47 eur s príslušenstvom z dôvodu nesplatenia spotrebiteľského úveru, ktorý jej právny predchodca žalobcu poskytol na základe úverovej zmluvy z 20. mája 2017. Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom sp. zn. 7Csp/89/2021 z 26. januára 2022 uložil sťažovateľke zaplatiť žalobcovi 16 272,47 eur spolu s úrokom vo výške 3 660,33 eur, zmluvnou pokutovou vo výške 24 eur, úrokom z omeškania vo výške 157,85 eur a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16 211,71 eur od 2. decembra 2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a zároveň žalobcovi proti sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Uznesením z 23. marca 2022 priznal súd žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 2 797,28 eur a trovy konania vo výške 488 eur.

4. Oprávnený doručil 13. júla 2022 Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej aj „exekučný súd“) návrh na vykonanie exekúcie na základe už označených rozhodnutí okresného súdu. Exekučný súd vydal 28. júla 2022 súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie proti sťažovateľke ako povinnej v exekučnom konaní.

5. Sťažovateľka doručila 10. februára 2023 súdnemu exekútorovi návrh na zastavenie exekúcie s odôvodnením, že sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Sťažovateľka namietala, že exekučne tituly jej neboli riadne doručené, a preto nemohli nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Ďalej uviedla, že okresný súd neprihliadal na to, či a ako si pôvodný veriteľ splnil povinnosť skúmať bonitu sťažovateľky v zmysle § 7 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“).

6. Exekučný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 26Ek/20152022 z 18. októbra 2023 návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol a oprávnenému nepriznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov. Rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že na jeho žiadosť mu bola 9. júna 2023 doručená odpoveď z Okresného súdu Trenčín, z ktorej považoval za preukázaný zákonný postup doručovania oboch exekučných titulov na adresu sťažovateľky evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky. V prípade rozsudku vyplýva dátum doručenia/nedoručenia z dôvodu, že adresát je neznámy, 17. február 2022 a v prípade uznesenia 28. marec 2022. Ďalšie námietky sťažovateľky vyhodnotil ako nespôsobilé na zastavenie exekúcie. Exekučný súd poukázal na to, že *„sťažovateľkou uvádzané skutočnosti týkajúce sa pôvodného konania mali byť uplatnené v opravnom prostriedku proti exekučným titulom a nie v exekučnom konaní. Exekučný súd nemožno za žiadnych okolností považovať za odvolací súd alebo dovolací súd, teda súd, ktorý bude preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia v pôvodnom konaní.“*

7. Sťažovateľka podaním z 20. novembra 2023 napadla uznesenie exekučného súdu sťažnosťou a navrhla, aby exekučný súd napádané uznesenie zmenil tak, že exekúciu zastaví a prizná sťažovateľke voči oprávnenému nárok na náhradu trov konania. Zotrvala na tvrdení, že exekučne tituly jej neboli doručené, a spochybnila aj existenciu odpovede z Okresného súdu Trenčín, keďže táto jej nebola doručená a nie je ani súčasťou elektronického súdneho spisu. Tiež uviedla, že exekučný súd vec nesprávne právne posúdil a porušil jej právo na spravodlivý súdny proces, keď

nepodrobil testu kontroly splnenie povinnosti pôvodného veriteľa stanovenej v čl. 8 smernice 2008/48/ES, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa (táto povinnosť bola implementovaná do nášho vnútroštátneho právneho poriadku najmä prostredníctvom ustanovenia § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Sťažovateľka zdôraznila, že dôkazné bremeno v tejto otázke zaťažuje veriteľa a v prípade neunesenia dôkazného bremena musí exekučný súd z toho vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú. Zároveň exekučnému súdu vytkla, že nepodrobil exekučný titul *ex offio* súdnemu prieskumu tých otázok, ktoré neboli skúmané súdom, ktorý exekučný titul vydal.

8. V doplnenom vyjadrení z 12. augusta 2024 sťažovateľka v nadväznosti na výzvu exekučného súdu o poskytnutie súčinnosti uviedla, že jej nie je zrejmé, prečo jej neboli doručené exekučné tituly z dôvodu, že adresát zásielky mal byť neznámy. Spochybnila, že skutočným obsahom zásielky boli exekučné tituly.

9. Exekučný súd napadnutým rozhodnutím sťažnosť sťažovateľky zamietol a nepriznal jej nárok na náhradu sťažnostného konania. K námietke sťažovateľky, že exekučný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom nepodrobil zmluvný spotrebiteľský vzťah spotrebiteľskej kontrole, exekučný súd uviedol, že exekučné tituly so spotrebiteľským charakterom nepodliehajú vecnému prieskumu v rámci exekučného konania, ak prešli riadnym základným konaním, výsledkom ktorého je sudcom vydaný rozsudok. Vyplýva to zo základnej premisy, že exekučné konanie nie je prieskumným konaním ku základnému konaniu a neslúži ako náhrada za nevyčerpanie tých úkonov, ktoré poskytuje civilný poriadok v rámci základného konania. Výnimkou v tomto smere je v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) a ústavného súdu len možnosť vecného prieskumu exekučného titulu vydaného v spotrebiteľskej veci v rámci rozkázaného konania, výsledkom ktorého je exekučný titul platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom. V danej veci je však exekučným titulom rozsudok vydaný sudcom. Pokiaľ ide o námietku nedoručenia exekučných titulov sťažovateľke, exekučný súd skonštatoval, že ak súd doručuje súdnu zásielku do vlastných rúk na adresu, ktorá mu vyplýva z konania, resp. z registra obyvateľstva, tak túto súdnu zásielku v zmysle právnej fikcie treba považovať za doručeníu, aj keď sa adresát o nej nedozvie.

10. Uznesením č. k. PLs. ÚS 4/2025-5 z 15. januára 2025 spojil ústavný súd veci vedené pod sp. zn. Rvp 3040/2024 a sp. zn. Rvp 3041/2024 na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3040/2024.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti po rozsiahlom opise skutkového stavu formuluje vo vzťahu k napadnutému uzneseniu nasledujúce námietky:

- a) exekučný súd v potrebnom rozsahu nezohľadnil a nepreskúmal námietky sťažovateľky, že exekučné tituly jej neboli riadne doručené, a preto nemohli nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť;
- b) euronekonformný je záver exekučného súdu, že nemá žiadnu právomoc materiálne preskúmať exekučný titul, ktorým je rozsudok vydaný osobou v postavení sudcu, a následne ani druhý

exekučný titul (uznesenie o trovách), pretože uvedený exekučný titul je naviazaný na prvý exekučný titul;

c) exekučné tituly neboli podrobené súdnemu prieskumu existencie prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktoré neboli skúmané súdom, ktorý exekučný titul vydal, čo je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, ktorý v rozsudku C-421/14 okrem iného uviedol, že „*v prípade existencie jednej alebo viacerých zmluvných podmienok, ktorých prípadne nekalá povaha ešte nebola preskúmaná počas predchádzajúceho súdneho preskúmania spornej zmluvy, ktoré sa skončilo vydaním rozhodnutia s právnou silou rozhodnutej veci, sa má smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý pravidelne rozhoduje v sporoch spotrebiteľov v rámci incidenčnej námietky, má povinnosť posúdiť na návrh účastníkov konania alebo ex offio, hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, ich prípadne nekalú povahu.*“ ;

d) súdnemu prieskumu nebolo podrobené splnenie povinnosti pôvodného veriteľa v zmysle § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a čl. 8 smernice 2008/48/ES, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa. Sťažovateľka uviedla, že judikatúra Súdneho dvora nie je limitovaná *ex offio* prieskumom iba neprijateľných spotrebiteľských podmienok, ale súdy musia vykonať *ex offio* prieskum aj iných otázok, aby bola zabezpečená ochrana práv spotrebiteľov. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Súdneho dvora C-377/14, v zmysle ktorého čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladá povinnosť skúmať *ex offio*, či bola dodržaná informačná povinnosť stanovená v tomto ustanovení, a vyvodiť dôsledky, ktoré podľa vnútroštátneho práva vyplývajú z porušenia tejto informačnej povinnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

13. Predpokladom pre vykonanie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom musí ísť o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke (IV. ÚS 300/2011, II. ÚS 165/2011). Judikatúra ústavného súdu prijala záver, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania *ex offio* skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania, a len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky, rozhodne o zastavení exekúcie (I. ÚS 456/2011).

14. Podľa judikatúry Súdneho dvora a ústavného súdu exekučné konanie netvorí prekážku pre vykonanie *ex offio* súdneho prieskumu neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, z ktorej plnenie je predmetom súdnej exekúcie (PLz. ÚS 1/2022, rozsudok Súdneho dvora vo veci SPV Project 1503 Srl, Dobank SpA proti YB č. C-693/19 zo 17. mája 2022).

15. Ak exekučný súd dospel k záveru, že jeho právomoc podrobiť vecnému prieskumu exekučný titul vydaný v spotrebiteľskej veci je limitovaná len na exekučné tituly vydané v rámci rozkázaného konania (platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom), ústavný súd v merite veci posúdi,

či je takéto posúdenie ústavnoprávne udržateľné vo väzbe na aktuálnu judikatúru Súdneho dvora, a to s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora ERB New Europe Funding II zo 7. 11. 2024, C-178/23 podľa ktorého „... *povinnosť vnútroštátneho súdu preskúmať ex offio prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok je odôvodnená povahou a významom verejného záujmu, ktorý je základom ochrany, ktorú smernica 93/13 priznáva spotrebiteľom, takže účinné preskúmanie prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako to vyžaduje smernica 93/13, nemožno zaručiť, ak by sa právna sila rozhodnutej veci vzťahovala na súdne rozhodnutia, v ktorých sa takéto preskúmanie neuvádza (rozsudok zo 17. mája 2022, Ibercaja Banco, C 600/19, EU:C:2022:394, bod 50)*“.

16. V rámci meritórneho prieskumu bude úlohou ústavného súdu preskúmať to, či bol exekučný súd *ex offio* povinný podrobiť testu prípadnej neprijateľnosti tie zmluvné podmienky, ktoré neboli skúmané okresným súdom v pôvodnom konaní. Rovnako sa bude ústavný súd zaoberať otázkou, či bolo povinnosťou exekučného súdu *ex offio* skúmať splnenie povinnosti veriteľa posúdiť úverovú bonitu sťažovateľky pred uzavretím zmluvy, ak takýto prieskum neuskutočnil okresný súd, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú, ak by oprávnený v exekučnom konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadom splnenia tejto povinnosti.

17. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zistoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej. Preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

19. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

IV.

Odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia exekučného súdu

20. Sťažovateľka sa podľa § 129 a nasl. zákona o ústavnom súde domáhala, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť právoplatného napadnutého uznesenia okresného súdu z dôvodu, že predmetné vykonateľné rozhodnutie vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok.

21. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka osvedčila existenciu predpokladov na zabezpečenie toho, aby sa prípadný výsledok konania pred ústavným súdom nezmaril v dôsledku núteného výkonu napadnutého uznesenia. Bez tohto zabezpečovacieho prostriedku by mohlo dôjsť v prípade vyslovenia neústavnosti napadnutého uznesenia okresného súdu k vážnej ujme na strane sťažovateľky, ktorá by bola väčšia než ujma, ktorá by prípadne mohla vzniknúť oprávnenému následkom odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Návrh sťažovateľky nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom. Ústavný súd preto podľa § 129 zákona o ústavnom súde odložil

vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu až do rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu